

Manifest

2008-2012

SENTERKVINNENE

OVERORDNA MÅL:

Senterkvinnene har som overordnet mål full likestilling mellom kvinner og menn.

Derfor vil vi at:

- kvinner og menn skal ha felles ansvar for familien og like muligheter til å delta i utviklingen av demokrati, samfunns- og næringsliv.
- kvinner mobiliseres til økt deltakelse i samfunnsdebatten ved å styrke deres representasjon i folkevalgte organer.
- miljø og bærekraftig utvikling av naturressursene settes foran kortsiktige økonomiske hensyn.
- rettferdig fordeling sosialt og geografisk må være rettesnor for politiske vedtak.
- makt, kapital, oppgaver, ansvar og bosettingsmønster er desentralisert, slik at flest mulige vedtak skjer gjennom åpne prosesser og vedtak i demokratisk valgte organer.
- føre en internasjonal politikk som bygger på solidaritet med de svake, bedre fordeling mellom fattig og rik og bevaring av miljøet.

LIKESTILLING

Senterkvinnene har som overordnet mål full likestilling mellom kvinner og menn.

Derfor vil vi at:

- Kvinners deltagelse i folkevalgte organer bedres ved å innføre ordninger med barnepass.
- Likestillingsloven skal gjelde for ansettelse i Den norske kirke.
- Det stimuleres til utradisjonelle utdannings- og yrkesvalg for både jenter og gutter.
- Menn må få selvstendig opptjeningsrett til svangerskapspermisjon og adopsjonspermisjon.
- Det må legges til rette for at far kan utvide sin permisjon for ytterligere tilstedeværelse for sitt barn på lik linje med mor dersom det er familiens ønske.
- Likelønnsprinsippet må gjennomføres.
- Innovasjon Norges kvinnebase med CV-register for kvinner som ønsker seg inn i styreverv må markedsføres og brukes aktivt.

BARN OG UNGE

Senterkvinnene vil at barn og ungdom i hele landet skal ha en trygg og god oppvekst.

Derfor vil vi at:

- det skal etableres et bedre samarbeid mellom hjem/skole og politi/lensmannsetat for å forebygge rusmisbruk, vold og mobbing i skolen og fritida

- skolene ansvarliggjøres i arbeidet mot mobbing, og skal følge ein fagleg tiltaksretta plan i dette arbeidet
- helsetjenesten i grunnskolen og videregående skole styrkes, og at den markedsføres som en rådgivningstjeneste barn og unge kan henvende seg til når de har behov for å snakke med en voksen. Helsetjenesten skal ha ansvar for oppfølging av barna overfor både familie og det offentlige
- det opprettes flere ungdomshelsestasjoner der ungdom kan gis viktige helseopplysninger og ved behov gratis prevensjon
- lovverket endres slik at myndighetene kan gripe inn overfor reklame som kan virke helseskadelig for barn og unge
- frivillige organisasjoner som arbeider med barn og unge gis et bedre økonomisk grunnlag for sitt arbeid
- 16 år beholdes som seksuell lavalder
- legge til rette for at barn og ungdoms fysiske aktivitet styrkes
- arbeider for å skape tiltak rettet mot ungdom i alderen 13 til 18 år, for eksempel et aktivitetshus der ungdom aktivt vert inkludert i utviklinga av prosjekta
- det innføres et gratis sundt skolemåltid i grunnskolen og måltider til selvkost i videregående skole
- psykososialt helsearbeid overfor flyktningbarn som trenger hjelp til å bearbeide opplevelser fra hjemlandet eller flukten styrkes
- det kommersielle presset mot barn og unge minskes
- FNs Barnekonvensjon brukes reelt i norsk lovgivning.

UTDANNING

Senterkvinnene mener at kunnskap og kompetanse blir stadig viktigere, så vel reell som formell.

Derfor vil vi:

- sikre tilstrekkelige ressurser til å opprettholde en offentlig skole med høy kvalitet og godt kvalifiserte lærere
- opprettholde en restriktiv holdning til privatskoler som ikke bygger på alternativ pedagogikk
- opprettholde et desentralisert skoletilbud både på grunnskole og videregående skolenivå
- styrke rådgivningstjenesten i ungdoms- og videregående skole, både den karriereveiledende og sosiale rådgivningen
- Teoriundervisningen på yrkesfaglig studieretning må bli mer rettet mot fagområdet
- at lærlinger sikres rett til lærlingplass
- Lærlingtilskuddet til bedriftene må økes.
- gi lærlinger studiemoderasjon ved reise på buss, ferje, båt og tog på lik linje med elever i den videregående skolen
- legge til rette for deltidsstudier og fjernundervisning
- satse på økt samarbeid mellom skole og næringsliv. «Ungt entreprenørskap» i alle fylker
- øke støtten fra lånekassen for elever i den videre-

gående skolen og for studenter ved høyskoler og universiteter

- legge til rette for utdanningsopplegg for enslige forsørgere
- at den enkeltes studiefinansiering skal beregnes på selvstendig grunnlag
- at studielån skal være rentefrie (ingen skal betale tilbake mer enn de har lånt). Studiestøtten skal indeksreguleres årlig.
- at likestillingshensyn skal legges til grunn ved tilsetning i utdanningsinstitusjoner, slik at både jenter og gutter kan finne forbilder og rollemodeller
- opprette egne doktorandprogrammer. Øke andelen kvinnelige forskere, bl.a. gjennom øremerking av stillinger og egne mentorskapsprogram for kvinner
- øke tiden til fysisk aktivitet i skolen
- følge opp kompetansereformen.
- gi «kvinnefagene» (barne- og ungdomsarbeider, helsearbeider m.v.) samme faglige og lønnsmessige status som de tradisjonelle «mannsfagene»
- at jenter får same status som gutter i typiske mannsdominerte yrker (t.d. bilmekanikar) ved gjennomføring av læretid i bedrift

FAMILIEPOLITIKK

Kvinner muligheter i samfunnet er sterkt knyttet til den familiepolitikken som føres. En bedring av småbarnsfamiliens rammebetingelser vil etter Senterkvinnenes mening være en god investering.

Dette vil vi gjøre ved å:

- styrke foreldrerollen bl.a. gjennom å tilby kurs for foreldre og styrke familievernkontorene og helsestasjonene
- bedre økonomien for familier som trenger det bl.a. ved å bedre bostøtten, forlenge stønadstiden for overgangsstønad for enslige forsørgere og holde barnetrygden utenom ved utregning av sosialhjelp
- gi et barnehage- og SFO-tilbud som er fleksibelt, brukertilpasset, rimelig og med kvalifisert personale hele året
- på sikt innføre gratis kjernetid i barnehager
- gi kontantstøtte kun til foreldre der en er hjemme med barn under tre år
- gå imot behovsprøving eller skattlegging av barnetrygden.
- tilrettelegge møtetidspunkter etter småbarnsfamiliens behov
- arbeide for at kommunene bevilger tilstrekkelige midler til omsorgslønn og avlastningstiltak
- gi homofile mulighet til å bli vurdert som adoptivforeldre på samme vilkår som heterofile
- legge tilrette for gode, delte omsorgsløsninger ved samlivsbrudd ut fra hensynet til barnets beste

ARBEIDSLIV

Reell likestilling krever et arbeidsmarked på kvinners vilkår. Norge har ett av verdens mest kjønnsdelte arbeidsmarked. Lik lønn for likt arbeid har lenge vært et grunnleggende prinsipp, og det må snarest gjennomføres i praksis.

Senterkvinnene vil:

- at samfunnet prioriterer tilrettelegging av et variert arbeidstilbud over hele landet
- at det legges til rette for arbeidstidsreformer som gir plass til omsorgsarbeid, samt redusert arbeidstid. Eksempler på dette er tidskontoordning for småbarnsforeldre, og forsøk med 6-timersdag i tunge omsorgsyrker
- at det innføres en rettferdig sykelønnsordning og pensjonsordning for deltidsarbeidende og selvstendig næringsdrivende
- at en tredelt turnus i helsesektoren likestilles med skiftarbeid i industrien
- at det gis tilbud om større stillingsprosjenter for deltidsansatte som ønsker dette
- at regelverket vert endra slik at yrkesskadeerstatningen vert tilpassa alle yrker
- at lønnen og statusen til typiske kvinneyrker heves
- at kvinners erfaring og kompetanse i større grad blir regnet inn i realkompetansen til utdanning og arbeidsliv
- at kvinner i reindriften gis selvstendig næringsgrunnlag
- at det opprettes egne næringsfond for kvinner, der tilbud om god og konkret rådgivning inngår.
- at offentlige tilskuddsordninger også må tilpasses kvinner, og at en andel av midlene øremerkes for kvinner
- at satsing på kvinnelige nyetablerere videreføres
- arbeide for at mediebedriftene i større grad nyttar kvinnelege deltakarar i sine debattprogram
- Kvotering ved innkalling til intervju, slik at man ved innkalling til intervju forplikter seg til også å kalle inn personer med fremmedkulturell bakgrunn ved ellers like kvalifikasjoner

HELSE- OG SOSIALTJENESTER

Senterkvinnene vil satse på forebyggende arbeid, spesielt rettet mot barn og ungdom gjennom å:

- utvide tilbudet til foreldre og barn ved helsestasjonene øke satsingen på folkehelseopplysning og forebyggende arbeid
- øke satsingen på forskning på kroniske lidelser og behandling av sykdommer som rammer kvinner
- øke støtten til krise- og incestsentre
- bekjempe vold mot kvinner blant annet ved strengere straffer og økte ressurser til politi og rettsvesen slik at voldsutøverne blir raskere oppdaget og avslørt
- legge til rette for at eldre kan bli boende hjemme lengst

mulig og at pårørende kan få sykedager i tilknytning til stell av nære pårørende, eventuelt vurdere en prøveordning der det gis omsorgslønn.

- gå imot bruk av og forskning på befrukta egg, fostervev og aborterte fostre hos mennesket.
- styrke ettervern innen psykiatri og rus
- det må tilførast friske midlar frå staten slik at det kan opprettast eigne donorteam ved alle helseregionane

VELFERDSTILBUDET

Senterkvinnene vil opprettholde det kommunale og regionale velferdstilbudet, og et samfunn med nærhet og omsorg for hverandre gjennom å:

- stoppe all vidare privatisering og konkurranseutsetting av helse- og omsorgstjenester
- sikre økonomisk trygghet for alle gjennom allmenngjøring av tariffavtaler
- gjennomføre en sosial boligpolitikk som gir alle mulighet til å eie egen bolig, eller leie bolig til en overkommelig pris
- heve inntektsgrensen for å få etableringslån i husbanken til innslaget for toppskatt
- gå inn for kjønnsnøytral premiebetaling for kvinner i privat sektor for å få en mer rettferdig pensjon
- gå inn for en frivillig deling av pensjonsinntektene for ektefeller i felles virksomhet for perioden 1967 – 86, slik at også disse kvinnene kan sikre sin sosiale situasjon som individ og selvstendig næringsdrivende
- gi bedre opplysning for kvinner om pensjonsordninger og rettigheter
- innføre et særskilt skattefradrag for enslige
- øke rammene for Husbanken i pressområder og øke Husbankens boligtilskudd generelt
- iverksette et omfattende program for bygging av ikke-kommersielle utleieboliger og studentboliger
- gi permisjon med lønn under etter- og videreutdanning for kvinner i lavtlønnsyrker
- stimulere til økt sparing ved å utvide satsingen på banksparing for ungdom (BSU) både med hensyn til rammer og alder slik at det blir sparing til første bolig som gjelder uavhengig av alder
- øke trygdesatser slik at ingen blir sosialklienter når de mottar uføretrygd, rehab eller attføring. Det må til en bedre samordning av NAV-ytelser.

KLIMA

Senterkvinnene erkjenner at globale miljøproblemer er en følge av menneskeskapte klimaendringer. Vi må vise politisk vilje og bidra til en kursendring raskt ved å:

- Opprette et nasjonalt klimaråd der ulike forskningsmiljøer innen klima, energi og miljø møtes. Klimarådet skal formidle kunnskap og forskning til

myndigheter, bedrifter og privatpersoner

- Forplikte oss til å gjøre Norge kaarbonsnøytalt innen 2030
- Øke forskningen på fornybare energikilder og karbonfangst og lagring
- Øke støtten til fornybare energikilder brukt til oppvarming
- satse sterkt på jernbane og annen kollektivtrafikk
- Miljømessig matproduksjon – særlig satsing på kortreist mat
- Økt satsing på forskning innen biogass
- Forbud mot oljefyring i offentlige bygg
- Økt satsing på beredskapslager av mat og sikring av andre viktige samfunnsfaktorer slik at sårbarheten minskes

TRYGG MAT

Senterkvinnene er opptatt av forebyggende arbeid når det gjelder helse og velvære. Her er et sunt kosthold vesentlig.

Derfor vil Senterkvinnene:

- forlenge tenkepausen (moratorium) på ti år når det gjelder import og salg av genmodifisert mat
Sikre at forbrukerne og produsenter kan velge GMO-fritt
- sikre forbrukerne ren og trygg mat ved strenge regler for tilsetningsstoffer, antibiotikarester og smittestoffer i maten
- ha et frittstående og uavhengig Mattilsyn som vokter over ren og trygg mat
- arbeide for å redusere negative konsekvensene av Barnematdirektivet gjennom tydelig merking av varer
- arbeide for matmerking, både når det gjelder opprinnelse, innhold og miljø/klima. Dokumenterte positive egenskaper må kunne fremheves.
15 % av matproduksjon og matforbruket i Norge skal være økologisk i 2015
- vektlegge bevisstgjøring rundt kortreist mat

INTEGRERING

Senterkvinnene er opptatt av likeverd mellom mennesker uansett rase, farge, kjønn, språk, religion, politisk eller annen oppfatning, nasjonal eller sosial opprinnelse, eiendom, fødsel eller annet forhold. Senterkvinnene vil kjempe for å avskaffe alle former for diskriminering av kvinner uansett nasjonalitet.

Senterkvinnene vil:

- legge til rette for at kvinner av ulike etnisk bakgrunn får naturlige treffsteder, som åpen barnehage, fritidsaktiviteter, kulturkafeer, aktiviteter knyttet til skolen og i regi av arbeidsmarkedsetaten

- tilføre ekstra ressurser til skolene for å fremme integrering av fremmedspråklige elever
- utvikle et kvalitativt godt tilbud i morsmålsundervisning for elever i grunnskolen
- etablere fadderordning i tilknytning til asylmottak for å bedre innvandrernes mulighet for integrering
- gi økonomisk støtte til frivillige organisasjoner som engasjerer seg i arbeidet med integrering
- gi obligatorisk opplæring i norsk språk, kultur og samfunnsforhold for alle familiemedlemmer, uansett alder og kjønn.
- få innvandrerkvinner aktivt med i nærmiljø og lokalsamfunn, for eksempel ved å etablere fadderordninger for kvinner gjennom kommunen eller humanitære organisasjoner som Røde Kors
- gi kvinner bedre rettsvern i tilfeller ved tvangsgifte – gå imot tvangsgifte
- forby kjønnslemlesting
- integrere kjønnsperspektivet i fredsbyggende arbeid
- gi oppholdstillatelse til de kvinnene som søker asyl på grunnlag av kjønnsbasert forfølgning
- gjennomføre forsøk med anonymisert søknadsbehandling, slik at navn ikke kommer frem

INTERNASJONALT

Senterkvinnene ønsker at Norge skal spille en aktiv rolle for å sikre kvinner rettigheter og velferd i en stadig mer globalisert verden.

Senterkvinnene vil:

- Gå imot norsk medlemskap i EU
- At Norge skal nedlegge veto i forhold til EU direktiv når disse truer hensynet til folks helse, miljø og sikkerhet
- Arbeide for at Norge melder seg ut av EØS
- Gi asyl til kvinner som forfølges på grunn av kjønnsdiskriminering
- Føre en offensiv velferds- og sysselsettingspolitikk
- Arbeide for kvinners grunnleggende rett til mat, matproduksjon og jordeiendom
- Arbeide for at kvinner over hele verden får rett til å foreta egne valg og bestemme over sine egne liv
- Arbeide for fred og bekjempe at ødeleggelsesvapen blir brukt mot sivile i krigskonflikter
- Arbeide for et internasjonalt regelverk til bekjempelse av prostitusjon og trafficking
- Arbeide for et regelverk som pålegger norske selskap å overholde norske arbeidsrettigheter ved etablering i utlandet
- Gå mot euratom – dvs ikke tillate å tilføre radioaktivt avfall i produkter
- Gå mot all bruk av atomkraft.
- Støtte opp om ordningen med Nettverkskreditt for kvinner både nasjonalt og internasjonalt

